LETECKÉ PRÁCE
LETECKÉ ČINNOSTI PRO VLASTNÍ POTŘEBU
DLE PRAVIDEL EU

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ

Verze 03 – aktualizováno k 4. 11. 2016

Obsah

Úvod 3

Srovnání použitelných pravidel (národní systém a systém EU) 4

Struktura pravidel EU/EASA (obecně) 5

Přehled pravidel EU/EASA (provoz letadel) 6

Orientace v nových požadavcích EU (označování jednotlivých ustanovení) 7

Klasifikace provozu letadel (dle EU/EASA) 8

Použitelnost pravidel v systému EU (neobchodní a zvláštní provoz) 9

Základní pojmy 10

Stávající systém osvědčování provozovatelů 14

Letecké práce 14

Letecké činnosti pro vlastní potřebu 15

Systém EU osvědčování provozovatelů 16

Zvláštní obchodní i neobchodní provoz (dříve letecké práce) 16

Vysoce rizikový zvláštní obchodní provoz 17

Neobchodní provoz (dříve let. činnosti pro vlastní potřebu) 18

Oblast působnosti pravidel EU 19

Přístup k dokumentům EU/EASA 20

Úvod

- S blížícím se koncem přechodových období pro zavedení požadavků EU pro tzv. **neobchodní provoz (provoz všeobecného letectví) a zvláštní obchodní i neobchodní provoz (letecké práce)** dojde v České republice (ČR) k zásadním změnám v procesu osvědčování provozovatelů leteckých činností pro vlastní potřebu a provozovatelů leteckých prací, na které se budou vztahovat přímo použitelná nařízení EU.
- Ve stávajícím národním režimu budou po konci přechodových období zůstávat pouze provozovatelé, kteří pro svou činnost využívají letadla dle Přílohy II k nařízení EP a Rady (ES) č. 216/2008, ve znění pozdějších předpisů (tzv. základní nařízení), na něž se požadavky základního nařízení a prováděcích pravidel k němu nevztahují.
- Zavedením dále uvedeného systému chce EU docílit zachování proporcionality mezi provozovateli letadel obecně a zejména pak mezi provozovateli obchodního provozu, zvláště v případě provozovatelů zabývajících se zvláštním obchodním provozem (SPO), kdy není vhodné, aby takový provozovatel podléhal stejnému systému jako provozovatel obchodní letecké dopravy (držitel AOC).

- Následující dokument by měl sloužit jako stručný průvodce novým systémem EU pro osvědčování výše uvedených provozovatelů. Dle potřeby bude dále aktualizován.

Přechodová období

Od 25. 8. 2016 se v ČR začnou uplatňovat požadavky pro neobchodní provoz (Část-NCC a Část-NCO).

Od 21. 4. 2017 se v ČR začnou uplatňovat požadavky pro zvláštní obchodní i neobchodní provoz (Část-SPO).

Srovnání použitelných pravidel
(národní systém a systém EU)

	Do 25. 8. 2016	Od 25. 8. 2016
Letecké činnosti pro vlastní potřebu (neobchodní provoz)	**Zákon č. 49/1997 Sb.** § 76	**Nařízení EP a Rady (ES) č. 216/2008** (základní nařízení) (Příloha IV)
	Vyhláška č. 108/1997 Sb. § 23 **Letecké předpisy řady L**	**Nařízení Komise (EU) č. 965/2012**
		AMC a GM k nařízení (EU) č. 965/2012

	Do 21. 4. 2017	Od 21. 4. 2017
Letecké práce (zvláštní provoz)	**Zákon č. 49/1997 Sb.** § 73, 74	**Nařízení EP a Rady (ES) č. 216/2008** (základní nařízení) (Příloha IV)
	Vyhláška č. 108/1997 Sb. § 20, 21, 22 **Letecké předpisy řady L**	**Nařízení Komise (EU) č. 965/2012**
		AMC a GM k nařízení (EU) č. 965/2012

Sktruktura pravidel EU/EASA
(obecně)

Základní pravidla (závazná)

Základní nařízení (ES) č. 216/2008

- CERTIFIKACE
- ZACHOVÁNÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI
- LETOVÉ POSÁDKY
- PROVOZ LETADEL
- ATM/ANS
- LETIŠTĚ

Prováděcí pravidla k oblastem pokrytých základním nařízením
(přímo závazná pravidla uveřejňovaná ve formě nařízení Komise)

Přijatelné způsoby průkazu (AMC), výkladový materiál (GM) a certifikační specifikace (CS)
(uveřejňovány ve formě rozhodnutí výkonného ředitele EASA – mají nezávazný charakter)

Přehled pravidel EU/EASA
(provoz letadel)

Základní pravidla

Základní nařízení (ES) č. 216/2008 (Příloha IV)

Prováděcí pravidla

Nařízení Komise (EU) č. 965/2012 (Část-Definice, ARO, ORO, CAT, SPA, NCC, NCO, SPO)

AMC/GM

Rozhodnutí č. 2012/015/R (AMC a GM k Části-Definice)

Rozhodnutí č. 2014/015/R (AMC a GM k Části-CAT)

Rozhodnutí č. 2014/025/R (AMC a GM k Části-ARO)

Rozhodnutí č. 2012/019/R (AMC a GM k Části-SPA)

Rozhodnutí č. 2014/017/R (AMC a GM k Části-ORO)

Rozhodnutí č. 2014/016/R (AMC a GM k Části-NCO)

Rozhodnutí č. 2014/018/R (AMC a GM k Části-SPO)

Rozhodnutí č. 2013/021/R (AMC a GM k Části-NCC)

Legenda:

DEF	Definice
ARO	Požadavky na úřady v oblasti letového provozu
ORO	Požadavky na organizace v oblasti letového provozu
CAT	Provoz obchodní letecké dopravy
SPA	Provoz vyžadující zvláštní oprávnění
NCC	Neobchodní provoz – složitá motorová letadla
NCO	Neobchodní provoz – letadla jiná než složitá motorová letadla
SPO	Zvláštní provoz

Orientace v nových požadavcích EU
(označování jednotlivých ustanovení)

NCC.IDE.A.215

Číslo ustanovení

Označuje danou kategorii letadla
(**A**-letouny; **H**-vrtulníky; **S**-kluzáky; **B**-balony) *

Označuje příslušnou Hlavu dané Části
(v tomto případě se jedná o Hlavu - PŘÍSTROJE, ÚDAJE A VYBAVENÍ)

Označuje příslušnou část nařízení (EU) č. 965/2012 (viz výše)

* Pokud není uveden žádný z uvedených identifikátorů, platí pravidlo pro všechny kategorie letadel.

Klasifikace provozu letadel
(dle EU/EASA)

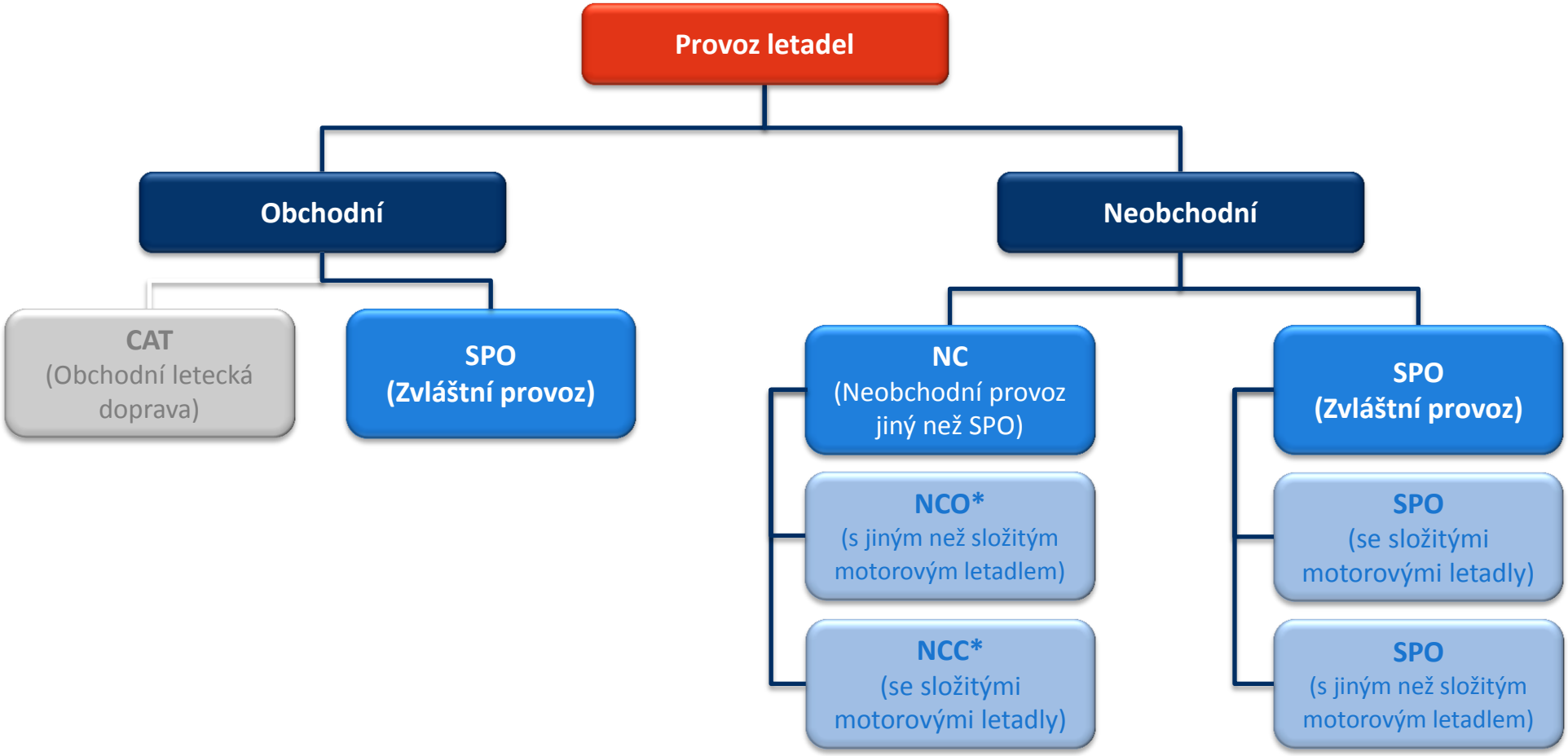

* Provozovatel vybere provozní požadavky podle toho, jaké letadlo (složité motorové (**CMPA**)/jiné než složité motorové (**otCMPA**)) při své činnosti využívá (definice složitého motorového letadla je uvedena dále).

Použitelnost pravidel EU z pohledu provozovatele
(neobchodní a zvláštní provoz)

Druh provozu		Příslušná příloha k nařízení (EU) č. 965/2012							
		DEF	ARO	ORO	CAT	SPA	NCC	NCO	SPO
Obchodní provoz	SPO	X	X	X		X			X
Neobchodní provoz	CMPA	X	X	X		X	X	X[1]	
	otCMPA	X	X			X		X	
	SPO	X	X	X		X		X[2]	X

CMPA = složité motorové letadlo

otCMPA = jiné než složité motorové letadlo

[1] Provozovatelé CMPA a ATO využívající CMPA s max. certifikovanou vzletovou hmotností (MCTOW) ≤ 5700 kg, která jsou vybavená turbovrtulovými motory (odchylka dle nařízení (EU) č. 2016/1199, kterým se mění nařízení (EU) č. 965/2012).

[2] Jen v případě, že je neobchodní zvláštní provoz prováděn jiným než složitým motorovým letadlem (pokud je neobchodní zvláštní provoz prováděn CMPA, uplatňují se pravidla Části-SPO) .

Základní pojmy
(letecké činnosti - změny se systémem EU)

NYNÍ (DLE NÁRODNÍCH PRAVIDEL)		**SYSTÉM EU** (SE ZAČÁTKEM UPLATŇOVÁNÍ PRAVIDEL EU)
Letecké činnosti pro vlastní potřebu	→	Neobchodní provoz (lety) prováděný(é) složitými motorovými letadly (dle Části-NCC) *nebo* Neobchodní provoz (lety) prováděný(é) jinými než složitými motorovými letadly (dle Části-NCO)
Letecké práce	→	Zvláštní obchodní provoz (dle Části-SPO) *nebo* Zvláštní neobchodní provoz (dle Části-NCO)

Základní pojmy
(nařízení (ES) č. 216/2008 - složité motorové letadlo)

- **letoun:**
  - s maximální certifikovanou vzletovou hmotností vyšší než 5 700 kg nebo
  - s osvědčením pro maximální počet sedadel pro cestující vyšší než 19 nebo
  - s osvědčením pro provoz s posádkou složenou nejméně ze 2 pilotů nebo
  - vybavené proudovým motorem či proudovými motory nebo více než jedním turbovrtulovým motorem nebo
- **vrtulník s osvědčením:**
  - pro maximální vzletovou hmotnost vyšší než 3 175 kg nebo
  - pro maximální počet sedadel pro cestující vyšší než 9 nebo
  - pro provoz s posádkou složenou nejméně ze 2 pilotů nebo
- **letadlo se sklopným rotorem**

Základní pojmy
(nařízení (ES) č. 216/2008 - obchodní provoz)

- **obchodní provoz** - jakýkoliv provoz letadla za úplatu nebo jinou protihodnotu, jenž je přístupný veřejnosti, nebo pokud není přístupný veřejnosti, jenž je prováděn na základě smlouvy mezi provozovatelem a zákazníkem, přičemž zákazník nemá nad provozovatelem kontrolu;

Základní pojmy
(nařízení (EU) č. 965/2012)

- **zvláštní provoz** - jakýkoliv provoz mimo obchodní leteckou dopravu, kdy je letadlo použito pro zvláštní činnost, jako je zemědělství, výstavba, snímkování, průzkum, pozorování a hlídkování a letecká reklama;
- **vysoce rizikový zvláštní obchodní provoz** - jakýkoli zvláštní obchodní provoz letadla prováděný nad územím, kde by v případě nouzové situace pravděpodobně došlo k ohrožení bezpečnosti třetích stran na zemi, případně jakýkoli zvláštní obchodní provoz letadla, který podle příslušného úřadu v místě, kde takový provoz probíhá, vzhledem ke své zvláštní povaze a k místním podmínkám, v nichž probíhá, představuje vysoké riziko, zejména pro třetí strany na zemi;

Stávající systém osvědčování provozovatelů
(letecké práce)

PODÁNÍ ŽÁDOSTI NA ÚCL
(§ 74, odst. 1 LZ)

(náležitosti žádosti , rozhodnutí a **DALŠÍ DOKLADY** dle § 21, 22 vyhlášky)

→

POSOUZENÍ ŽÁDOSTI
(SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ)

→

VYDÁNÍ POVOLENÍ DLE § 74, odst. 1 LZ
(vydá ÚCL)
A
PROVOZ

PRŮBĚŽNÝ DOZOR

LZ = zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška = vyhláška č. 108/1997 Sb. Ve znění pozdějších předpisů

Stávající systém osvědčování provozovatelů

(letecké činnosti pro vlastní potřebu)

PODÁNÍ ŽÁDOSTI NA ÚCL
(§ 76, odst. 2 LZ)

(náležitosti žádosti a **DALŠÍ DOKLADY** dle § 23 vyhlášky)

→

POSOUZENÍ ŽÁDOSTI
(SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ)

→

VYDÁNÍ POVOLENÍ DLE § 76, odst. 2 LZ
(vydá ÚCL)
A
PROVOZ

PRŮBĚŽNÝ DOZOR

LZ = zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška = vyhláška č. 108/1997 Sb. Ve znění pozdějších předpisů

Systém EU osvědčování provozovatelů

(zvláštní obchodní i neobchodní provoz (dříve letecké práce))

PROHLÁŠENÍ

(ODESLÁNÍ NA ÚCL)

(vzor prohlášení je uveden v Dodatku I k Části-ORO)

OVĚŘENÍ

(INFORMACÍ DLE ČÁSTI-ORO)

Prohlášení **neobsahuje informace dle Části-ORO**
nebo
z nich vyplývá, že došlo k **porušení požadavků***

POTVRZENÍ PŘIJETÍ PROHLÁŠENÍ

(potvrdí ÚCL)

A

PROVOZ

PRŮBĚŽNÝ DOZOR

Vyžádání dalších informací
nebo
Provedení kontroly

Prohlášení (jeden jediný dokument) se podává **POUZE** v případě, že provozovatel provádí **zvláštní provoz dle Části-SPO**, který nemá charakter **vysoce rizikového zvláštního provozu** (takový provoz vyžaduje **povolení ÚCL**).

* Přijetí opatření dle nařízení (EU) č. 965/2012, bodu ARO.GEN.350 – Nálezy a nápravná opatření

Systém EU osvědčování provozovatelů

(vysoce rizikový zvláštní obchodní provoz)

ŽÁDOST [1]

1. VYDÁNÍ • ZMĚNA[2] • OBNOVENÍ [3]

a

INFORMACE

dle bodu ORO.SPO.110(b)

(ODESLÁNÍ NA ÚCL)

→

PŘEZKOUMÁNÍ ŽÁDOSTI

→

UDĚLENÍ POVOLENÍ

(vydá ÚCL)

PRŮBĚŽNÝ DOZOR

1 Náležitost žádosti a způsob podání stanoví ÚCL.

2 Pokud ÚCL nevydá rozhodnutí o pozastavení platnosti povolení, stanoví podmínky, za jakých může provozovatel po dobu provádění změny svou činnost provozovat.

3 ÚCL může zohlednit minulé schvalovací řízení a průběh dozoru.

Systém EU osvědčování provozovatelů

(neobchodní provoz (dříve let. činnosti pro vlastní potřebu))

PROHLÁŠENÍ

(ODESLÁNÍ NA ÚCL)

(vzor prohlášení je uveden v Dodatku I k Části-ORO)

OVĚŘENÍ

(INFORMACÍ DLE ČÁSTI-ORO)

Prohlášení **neobsahuje informace dle Části-ORO**
nebo
z nich vyplývá, že došlo k **porušení požadavků***

POTVRZENÍ PŘIJETÍ PROHLÁŠENÍ

(potvrdí ÚCL)

A

PROVOZ

PRŮBĚŽNÝ DOZOR

Vyžádání dalších informací
nebo
Provedení kontroly

!

Prohlášení (jeden jediný dokument) se podává **POUZE** v případě, že provozovatel provádí **neobchodní lety složitým motorovým letadlem** (dle Části-NCC).

* Přijetí opatření dle nařízení (EU) č. 965/2012, bodu ARO.GEN.350 – Nálezy a nápravná opatření

Oblast působnosti pravidel EU

Část - NCO **Část - NCC**	Neobchodní lety Provoz všeobecného letectví Provoz služebních letadel (corporate/business aviation) Výcvikové lety
Část - SPO	Zvláštní provoz (letecké práce) (více viz nařízení (EU) č. 965/2012, bod **SPO.GEN.005**) *Poznámka: Druhy zvláštního provozu jsou uvedeny v rozhodnutí výkonného ředitele EASA č. 2014/018/R v bodu **GM1 SPO.GEN.005**.*

Přístup k dokumentům EU/EASA

- **EU (Úřední věstník – portál EUR-Lex)**

  http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs

- **Rozhodnutí výkonného ředitele EASA (AMC a GM)**

  http://easa.europa.eu/document-library

- **Úřad pro civilní letectví**

  http://www.caa.cz/predpisy/provoz-letadel

  http://www.caa.cz/predpisy/rozhodnuti-vykonneho-reditele-easa